

SER Noord-Nederland
T.a.v. de heer Fr. C. A. Jaspers
Postbus 481
9700 AL GRONINGEN

Leeuwarden, 18 mei 2015

Behandeld door : Bestuurszaken
Telefoonnummer : 050 52 24 942
E-mail : bestuur@snn.eu
Ons kenmerk : UP-15-11187
Bijlage(n) : --
Onderwerp : Koersvast 2.0

Geachte heer Jaspers,

Op 6 maart jl. heeft u ons uw advies Koersvast 2.0 gestuurd. Via deze brief reageren wij op uw advies.

U geeft in uw advies aan dat de grootste opgaven voor de komende jaren het verhogen van de economische groei en het vergroten van de werkgelegenheid zijn. Wij herkennen dit als de centrale opgaven. Onderstaand gaan we in op de verschillende actielijnen die u onderscheidt.

Het verhogen van het groeivermogen

Uw pleidooi voor een langjarige inzet gericht op het versterken van het groeivermogen sluit prima aan bij de koers die we met de Noordelijke Innovatie Agenda (NIA) hebben ingeslagen. De clusters van bedrijven en kennisinstellingen waar wij de afgelopen tien tot vijftien jaar in hebben geïnvesteerd spelen een belangrijke rol in het oplossen van de vier maatschappelijke opgaven op het gebied van energie, gezondheid, water en voedselzekerheid/bio-economie. Door het centraal stellen van maatschappelijke opgaven dagen we zowel bedrijven binnen als buiten de genoemde clusters uit om te innoveren. Hierdoor denken wij een breder MKB, inclusief de creatieve industrie aan te kunnen spreken. De clusterorganisaties zijn belangrijke spelers in dit veld. Voorts beveelt u aan om een aantal icoonprojecten te benoemen als nieuwe werkwijze en trekkers van groei. Graag gaan wij met u het gesprek aan om een beter beeld te krijgen van de betekenis van het concept icoonprojecten en de keuze van juist deze icoonprojecten.

Het vergroten van het adaptief vermogen

De noodzaak om te investeren in het aanpassingsvermogen van werkgevers, werknemers en ondernemers om zodoende het adaptief vermogen te vergroten, onderkennen wij. In onder meer de noordelijke innovatieagenda en de provinciale beleidsprogramma's is dit een belangrijk thema. Provincies ondersteunen al diverse projecten die raken aan dit thema, zo ondersteunen zij diverse aanvragen in het kader van het Regionaal Investeringsfonds (MBO), een fonds dat inzet op een betere samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven door middel van PPS-constructies. Scholing en sectoroverstijgende mobiliteit zijn daarnaast belangrijke thema's in de recent goedgekeurde sectorplannen uit Groningen en Drenthe en het programma Wurkje foar Fryslân. Bovendien worden vanuit het Pact voor het Noorden maatregelen uitgewerkt, waaronder ook het opzetten van een noordelijk scholingsfonds. Ook zijn provincies in gesprek met VNO NCW over het initiatief Ondernemer coach ondernemer. Tot slot werken de provincies met elkaar aan de verdere opzet en

uitwerking van de noordelijke human capital agenda conform de doelstellingen uit de noordelijke innovatieagenda. Uiteraard nemen we de door de SER Noord-Nederland genoemde aanbevelingen mee in de vormgeving van deze agenda. Wij erkennen met de SER dat het nu tijd is om echt werk te maken van een Leven Lang Leren.

Versterken van stedelijke en landschappelijke regio's

De tekst is herkenbaar en sluit redelijk goed aan bij de vorig jaar met het rijk opgestelde MIRT-Gebiedsagenda. Toename van verschillen tussen regio's in het Noorden is geen goede zaak, in die zin dat het overeind houden van leefbaarheid en economisch perspectief in gebieden die achter blijven belangrijk is voor geheel Noord-Nederland. Wat betreft krimpgebieden is een goede bereikbaarheid van de stedelijke centra daarbij van groot belang. Het belang van digitale ontsluiting onderschrijven wij zeer en wordt door ons ook in alle relevante stukken genoemd of geagendeerd.

Ruimte en landschappelijke kwaliteit van de zogenaamde contramala is een grote waarde van het noordelijke platteland. Deze waarde willen we behouden en versterken om zodoende het leef- en vestigingsklimaat op peil te houden. Op het (krimpende) platteland én in de stedelijke gebieden. Wij zien daarbij een goede kans voor de krimpregio's in de aanpak van de woningvoorraad in combinatie met energiebesparing.

U legt een duidelijke relatie tussen het Werelderfgoed Waddenzee en het vestigingsklimaat / toeristische aantrekkelijkheid. Wij onderschrijven dit. Intentie is om kustverdediging zoveel mogelijk te koppelen aan onder anderen natuurontwikkeling, recreatie en toerisme.

Ontwikkelen nieuw perspectief voor inactieven op de arbeidsmarkt

Uw aanbevelingen op het vlak van inactieven op de arbeidsmarkt zijn herkenbaar en veel gemeenten werken al volop aan oplossingen en ruimte, bijvoorbeeld in de participatiebeleidskaders.

In het participatiebeleid is veelal ruimte opgenomen voor nieuwe werkwijzen voor de aanpak van werkloosheid en bijstand. Basisinkomen wordt onderzocht. Het zou helpen als bijvoorbeeld Noord-Nederland een pilotregio mag zijn, een broedplaats, start- en landingspunt van dit soort initiatieven. Belangrijk is een goede definitie van ondernemerschap en regelgeving hieromtrent. Hier is een moderne visie nodig op omvang / flexibiliteit en verdienvermogen.

Ook wordt op dit moment onderzoek gedaan naar de ontwikkeling van een sociaal uitzendbureau door en samen met ketenpartners. Het Werkbedrijf van de arbeidsmarktregio's zou een prima werkgever kunnen zijn. Zaak is het juist niet te laten lijken op WSW. In Rotterdam is een experiment aanstaande voor deze aanbeveling. Ook zou aanbeveling 2 kunnen staan in relatie tot de introductie van een basisinkomen. Als deze oplossing niet haalbaar is, lijkt het op nieuwe WSW en kunnen wij als gemeenten de financiële risico's die hiermee gepaard gaan niet nemen. Via Werkpunt proberen we nu al via tijdelijke dienstverbanden om de kansrijken beter te equiperen voor de reguliere arbeidsmarkt. Voor de kansarmen is naar aanleiding van de Participatiewet nu al de inspanning verlegd naar vrijwilligerswerk, dagbesteding etcetera.

Gemeenten kennen en kiezen steeds beter hun doelgroep, dat is zelfs een leidend principe in het lokale participatiebeleidskader. Uitgangspunt is verder dat de beschikbare budgetten moeten worden ingezet voor toeleiding naar de arbeidsmarkt. Om een en ander te kunnen realiseren wordt gewerkt aan een omhoogagenda. Deze aanbeveling vraagt ook een actieve rol van en met (toekomstige) werkgevers aan de voorkant van dit proces.

Scholing en een betere gezondheid vergroten de kansen van mensen op werk en is bovendien erg belangrijk voor de toekomstige weer- en wendbaarheid van de noordelijke economie. Een Scholingsfonds Noord Nederland is ook al geadresseerd in bijvoorbeeld Pact van het Noorden, maar vraagt vooral ook om concrete acties van werkgevers en onderwijs en inzicht in eigenaarschap. Iedere aanvulling, samen met de juiste partijen wordt ondersteund.

Versterken van de (internationale) positie van Noord-Nederland

U bepleit een heroriëntatie van de rol, organisatie en indeling van het middenbestuur met een duidelijke tijdsfasering van het aanpassingstraject. De positie van het middenbestuur is de afgelopen periode inderdaad sterk aan verandering onderhevig geweest en dat zal in de komende periode ongetwijfeld ook het geval zijn. Wij wijzen er op dat met de oprichting van het SNN in 1992 de noordelijke samenwerking een steviger basis heeft gekregen en dat deze verder geïntensiveerd is met de deelname van de grotere gemeenten in 2007. Het bedrijfsleven is in deze periode op diverse manieren permanent betrokken geweest (SER, ISP-commissies, Adviescollege voor de Markt, triple-helix-clusterorganisaties, etcetera). Voor de komende periode zijn wij gezamenlijk in gesprek over de vormgeving van de governance. Wij zijn echter van mening dat blauwdrukken met bijbehorende tijdschema's hierbij niet de aangewezen weg zijn.

U geeft aan dat het nodig is om inzet en middelen te bundelen om te komen tot één noordelijke economische regiomarketingstrategie en internationale branding. Wij zijn van mening dat onze positionering in Brussel op dit moment goed is, maar dat we zeker als regio in gezamenlijkheid nog veel beter onze kwaliteiten over het voetlicht zouden kunnen en moeten brengen. Uw analyse, zoals u zelf ook aangeeft, raakt in grote mate de weg die is ingeslagen met de Noordelijke Innovatie Agenda. De NIA is gericht op het versterken van de internationale positie van Noord-Nederland (van de regio, het bedrijfsleven en het menselijk kapitaal) en daarbij past een noordelijke internationaliseringsstrategie met een nadere invulling van rollen en taken. Hier zullen wij dan ook de komende tijd verder invulling aan geven, daarbij rekening houdend met de aanbevelingen van de SER Noord-Nederland.

In de verwachting dat wij u hiermee voor dit moment voldoende hebben geïnformeerd,

hoogachtend,

het Dagelijks Bestuur van het
Samenwerkingsverband Noord-Nederland,

J.A. Jorritsma,
voorzitter

A.J. van den Berg,
secretaris